

เอกสารประกอบการสอน สัปดาห์ที่ 4

เรื่อง พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ในโลกยุคดิจิทัล การซื้อสินค้าและบริการไม่จำกัดอยู่เฉพาะรูปแบบเดิม ๆ ที่ผู้ซื้อจะต้องเดินทางไปยังผู้จำหน่ายสินค้าและให้บริการเท่านั้น แต่ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและอินเทอร์เน็ตที่เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันและการดำเนินธุรกิจ ในอดีตนั้นผู้ซื้อต้องเดินทางไปที่ร้านค้าหรือห้างสรรพสินค้า หากนารถไปเองก็ต้องหาที่จอดรถ ซื้อสินค้าเฉพาะในเวลาที่ยังเปิดให้บริการ ใช้เวลาในการสำรวจสินค้าและราคา โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลวันหยุด จะต้องเบียดเสียดกับลูกค้าจำนวนมาก เข้าแถวรอรับบริการ แต่ในปัจจุบัน การซื้อสินค้าและบริการมีทางเลือกอื่น นั่นคือการซื้อสินค้าและบริการออนไลน์ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ซื้อที่สามารถซื้อสินค้าได้จากที่บ้านหรือที่ทำงานตลอด 24 ชั่วโมง สามารถคัดเลือกและเปรียบเทียบราคาสินค้าได้จากทุกมุมโลก เพียงแค่มี 24 ชั่วโมงหรือบัตรเครดิตก็สามารถซื้อสินค้าที่ต้องการได้ ทำให้หน้าจอกอมพิวเตอร์/ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตและเป็นเสมือนประตูที่เปิดสู่ร้านค้าทั่วโลก ทั้งนี้เนื่องมาจากการทำการค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเรียกกันทั่วไปว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce: EC)

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. บรรยายความหมายและโครงสร้างของระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้
2. อธิบายรูปแบบของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
3. อธิบายวิธีการพัฒนาเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

เนื้อหา (อ้างอิงตำราหลัก บทที่ 8)

1. ประโยชน์ของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีประโยชน์ร่วมกันทั้งต่อผู้บริโภค ผู้ประกอบการ และเศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

- ประโยชน์สำหรับผู้ซื้อ/ผู้บริโภค
- ประโยชน์สำหรับผู้ขาย/ผู้ประกอบการ
- ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

2. รูปแบบของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

การจำแนกรูปแบบของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถจำแนกตามลักษณะของกิจกรรมที่ดำเนินงานระหว่างองค์กรและบุคคลได้หลายประเภท ในที่นี้จะจำแนกเป็น 5 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

- สาระสำคัญ
- ธุรกิจกับธุรกิจ (business to business) หรือ B-to-B หรือ B2B
 - ธุรกิจกับลูกค้า (business to customer) หรือ B-to-C หรือ B2C
 - ธุรกิจกับภาครัฐ (business to government) หรือ B to G หรือ B2G
 - ลูกค้ากับลูกค้า (customer to customer) หรือ C to C หรือ C2C
 - ภาครัฐกับประชาชน (government to customer) หรือ G to C หรือ G2C

3.

ในการทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่กล่าวถึงอยู่เสมอคือ การจัดทำเว็บไซต์ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการจัดทำเว็บไซต์เพื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นั้นแบ่งเป็น 3 วิธีดังนี้

- การพัฒนาเว็บไซต์ด้วยตนเอง หรือที่เรียกว่า In-house
- การพัฒนาเว็บไซต์โดยการจ้างทีมงานด้านไอทีมืออาชีพ หรือที่เรียกว่า outsourcing
- ใช้โปรแกรมสร้างเว็บเพจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป เป็นการสร้างเว็บไซต์จากต้นแบบหรือเทมเพลต (template)

4. โครงสร้างของระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

โครงสร้างหลักของระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทำให้เกิดการค้าขายบนเว็บไซต์มีดังนี้

- หน้าร้าน(storefront)
- ระบบตะกร้ารับคำสั่งซื้อ (shopping cart system)
- ระบบการชำระเงิน (payment system)
- ระบบสมัครสมาชิก (member system)
- ระบบขนส่ง (transportation system)
- ระบบติดตามคำสั่งซื้อ (order tracking system)